

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΑΚΙΑ

ΜΙΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

Τὰ προγράμματα τῆς «Γαλλικῆς Κομωμίας» πού παλοῦνται στό ταμεῖον τοῦ Θεάτρον πρὶν ἀπὸ τὴν παράστασι, ἐκτός τοῦ ὅτι εἶνε καλλιτεχνικώτατα στήν ἐμφάνισιν, περιέχουν καί πολὺ ἐνδιαφέρον-σες πληροφορίες.

Ἔτσι, μαθαίνουμε ὅτι ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ Μολιέρου ἐξεῖνο πού ἐπαίχθηνε τις περισσότερες φορές ἀπὸ τὸ 1680 ἕως τὸ 1905 εἶνε ὁ «Ταυροφόνος», τοῦ ὁποίου ἐδόθησαν 2210 παραστάσεις! Κατόπιν ἔρχεται ὁ «Γιατρός μὲ τὸ στανιό!» πού ἐπαίχθηνε 1730 φορές, καί ὁ «Φυλάργυρος» πού ἐπαίχθηνε 1626 φορές. Ἐξεῖνο δὲ πού ἐπαίχθηνε τις λιγότερες φορές εἶνε ὁ «Δὸν Γκαρσίος τῆς Ναβάρρας» τοῦ ὁποίου ἐδόθησαν μόνον... δύο παραστάσεις. Τὸ σύνολον τῶν παραστάσεων τῶν ἔργων τοῦ Μολιέρου, τὰ ὁποῖα σημειώσατε, εἶνε τριάντα τρία, ἀνέρχεται στὸν ἀριθμὸ 22.720!

Στὸ ἴδιο αὐτὸ χρονιὸ διίσταμα, τὰ δεκατέσσερα ἔργα τοῦ Ρακίνα ἐπαίχθησαν 6836 φορές.

Ἀντιθέτως πρὸς ὅτι θὰ ἐνόμιζε κανεὶς, τὸ ἔργο πού ἐπαίχθηνε τις περισσότερες φορές δὲν ἦταν καμιά ἀπὸ τις περιφημῆς τραγωδίες του, ἀλλὰ ἡ κομωδία «Οἱ ἄντιδίκιοι», τῆς ὁποῖας ἐδόθησαν 1798 παραστάσεις. Ἡ «Φαίδρα» ἐπαίχθηνε 1097 φορές, καί ἡ πασίγνωστος «Ἐσθέρ» μόλις... 175 φορές!

ΜΙΑ ΓΙΓΑΝΤΙΑΙΑ... ΦΡΑΣΙΣ

Ἀπὸ ὅλους ὁμολογεῖται ὅτι ἡ λιτότης τοῦ ἔργου εἶνε ἓνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα προσόντα ἐνὸς συγγραφέως. Τιποτε δὲν εἶνε πρὸς ἀνταρτία ἀπὸ τις μακροσκελεῖς ῥητορικῆς φράσεις. Καὶ ὅμως τέτοιες «φράσεις» συναντιοῦνται στὰ ἔργα πολλῶν μεγάλων συγγραφέων συγγραφέων. Ὁ Πρόστος π. χ. ὁ ὁποῖος θεωρεῖται σήμερα ὡς μία ἀπὸ τις κορυφῆς τῆς μοντέρνας γαλλικῆς λογοτεχνίας ἔχει κάπου μιά φράσι... τριανκοσίω λέξεων! Τὸ ῥεζόρ ὅμως αὐτὸ τὸ κατέριψεν ἐσχάτως ὁ Ἄνρὺ Μπορντιό, δημοσιεύσας σ' ἓνα γαλλικὸ περιοδικὸ ἓνα ἄρθρον περιλαμβάνον 480 λέξεις καὶ τὸ ὁποῖον ἀπέτελετο ἀπὸ... μίαν καί μόνην φράσιν! Σημειώσατε δὲ πὸς ἡ φράσις αὕτη — πού χωρίζεται ἀπὸ 36 ζῶματά, δεκα ἄνω τελείες, δύο παύλες καί... μίαν καί μόνον τελείαν — εἶνε γλαυροστάτη καί διαβάζεται πολὺ εὐάριστα...

Καὶ πάλιν ὅμως, ἡ φράσις αὕτη δὲν εἶνε ἡ μακροσκελετότερη φράσις τῆς Γαλλικῆς Λογοτεχνίας. Ὁ Σαρλ Πεγκύ στὸ βιβλίον του «Ἡ Πατρις μας» ἔχει γράψει μιά φράσι ἀποτελουμένη ἀπὸ... τρεῖς χιλιάδες λέξεις! «Ἐ, ἡ φράσις αὕτη ἀσφαλῶς καταρρίπτει τὸ γενεὶο... ρεζόρ, καί ὄχι μόνον στή γαλλικὴ φιλολογία ἀλλὰ, ὑποθέτομε καί στήν παγκόσμιο!...

ἡ παράξενη, ἡ ἀνόητη, ἡ κουτὴ αὕτη ἰδέα, μιά μέρα πού ἐπλητῆθα φανασίμος... Ἀλλὰ ἡ μόνον μου ὁ θεός, πὸς ποτέ δὲν φαντάστηκα ὅτι ἡ Μελοδρῖνα μπορούσατε νὰ εἰσθε σεῖς.

— Εἰσαθε εἰσαθε! ἐπανελάβε ἡ Δις Λίτζα, μὴν μπορούντας νὰ συνέλθῃ ἀκόμη ἀπ' τὴν ἐκπληξή της. Τὰ γράμματα αὐτὰ ἀπ' τὰ μακρὰ μέρη, τὰ νοσάτα ἐδοῦ μέσα, σὲ λίγων μέτρων ἀπόστασι ἀπ' τὴν κάμαρά μου... Μοῦ μιλούσατε γιὰ τὴν Αἴγυπτο καί τὴν Ἑλλάδα χωρὶς ν' ἀφήσατε τὴν πολυθρόνα σας!

— Ὅπως σεῖς μοῦ μιλούσατε γιὰ τὸν πόργο σας... Τὰ γράμματα σας, δεσποινίς, ἦσαν ἔκτακτα!

— Καί γιὰ τὰ δικὰ σας τί νὰ πῶ...

Ἄ γ. Πετιμπόα χιμονελοῦσε, ὀλίγο μελαγχολικός.

— Τί γέρον τρελλοὶ πού εἶμαστε! εἶπε ἀναστενάζοντας.

Ἄλλὰ ἡ Δις Λίτζα, ἔσπευσε νὰ τὸν διορθώσῃ:

— Ὅχι τόσο τρελλοὶ, γείτονά μου... Ὁ καιρὸς πού περάσαμε στήν ψευδαπάτη μας ἦταν θαυμάσιος... Ἡ ζωὴ μας ἀρνήθηνε τὴν χαρὰ νάμασε καί μετς εἶκος ἡμέρας, ὀλίγο ἀγαπητοῦσε καί μετς... Καὶ ζήτησαμε τὴν χαρὰ αὕτη, λίγη ἀπὸ τὴν χαρὰ αὕτη σ' ἓναν μακρὸν καὶ ἀπατηλὸ δεσμὸ μ' ἓναν ἄγνωστο...

Ἐπικολούθησε μικρὴ σιωπὴ. Τὸ ἐκνεργεῖς τυποῦσε ὄργα, κανονικά, σάν μὴν ἦρεμι παρδία.

Αἴφνης ὁ κ. Πετιμπόα ἀντανιχάθη:

— Καὶ τὸ καπέτο μας, Δις Λίτζα;
Καὶ τότε, ὅπως πάντοτε οἱ δύο γέρον, οἱ δύο ἀπόκληροι, ἐπαῖξαν τὴν παρτίδα τους, ἐνῶ τὰ μάτια τους, κάτου ἀπ' τὰ χιονισμένα τους μαλλιά, ἦσαν βυθισμένα, ἀφρημένα καί μελαγχολικά, σὲ μία γλυκοκίχρη ῥεβῆ.

... Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΜΑΣ ...

Ὁ διάσημος Γάλλος συγγραφέας καὶ ιστορικός MISEAU

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Πόσες βουλευτικές υπάρχουν στὸν κόσμον:

Ἄρρὸ ἐπέπρωτο ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας νὰ δοῦμε καὶ τὸ φαινόμενο αὐτὸ—γυναῖκες δηλαδὴ βουλευτίνες—ἀε ὑποκύνωμεν εἰς τὸ μοῖρατον πὸν ἀε γνωρίζουμε τοῦλάχιστο πόσες ἀπ' αὐτῆς υπάρχουν σήμερα στὸν κόσμον:

Ἄγγλῖα.— Ὄκτὼ βουλευτίνες, ἀπ' τις ὁποῖες τρεῖς συντηρητικῆς, δύο ἐλευθερόφρονες καὶ οἱ ὑπόλοιπες τρεῖς... ἔργατικῆς.

Σουηδῖα.— Ἡ Σουηδικὴ βουλὴ ἀριθμεῖ τέσσαρας... μητέρας τοῦ ἔθνους. Μία μάλιστα εἶνε... γεροισίαστρια — πὸς ἀλλοῖως νὰ τὴν ποῖμε:

Ισπανδῖα.— Μία καί μόνη, μὰ γεροισίαστρια.

Ὄλλανδῖα.— Ἐπτὰ θῆλα ἀντιπροσωπεύουν στὴ βουλὴ τῶν Κάτω Χωρῶν τὰ διάφορα πολιτικὰ κόμματα.

Ὄγγαριῖα.— Μία... ἀλλὰ σοσιαλιστρία!...

Τσεχοσλοβακῖα.— Μεταξὺ 304 βουλευτῶν, οἱ 13 ἀνήκουσιν ἐπὶ τοῦ λεπτόν φύλον. Καὶ μεταξὺ τῶν 150 γεροισιαστῶν, 3 εἶνε ἐκείνη οἱ γυναῖκες πού εἶχαν τὸ κουράγιο νὰ δεχθοῦν αὐτὴ τὴ θέση—καὶ νὰ ὁμολογήσων τὴν ἡλικία τους.

Εἶνε ἀφάνταστο ὅμως τὸ τί γίνεται στὴ Γερμανία. Ἐξεῖ υπάρχουν 36 βουλευτίνες!...

Καὶ στὴν Ἑλλάδα... εὐτυχῶς καμιά!...

Ταμεῖον βεθείας Λογοτεχνῶν

Στὴν Ἀγγλῖα πηγήσε πρὶν ἀπὸ ἓνα αἰὼνα ταμεῖο βεθείας γιὰ τοὺς ἀπόρους λογοτέχνας. Οἱ ἐργάται πάλιν κλέβουσ, ἐδῶν στὴν ὀργάνωσι αὕτη δὲ, τὴ ἠθέλαν ἄμα πηγαῖναν καὶ οἱ δουλείας των καὶ ὅταν πάλι βρισκότανε σὲ χρηματικῆς ἀνάγκης τραβοῦσαν ἀπὸ τὸ κοινὸ αὐτὸ ταμεῖο τους.

Κάποια ἐφημερίδα μάλιστα τοῦ Λονδίνου ἀνήγγελε στὸ φύλλο τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1824, μὲ λόγια ἐπανειρητικὰ, τὴ γενναία χειρονομία τοῦ διασημοῦ Γάλλου λογογράφου Σατωβριάνδου, ὁ ὁποῖος ἀπ' τὴν ἐποχὴ τῆς πάλινρθώσεως τῶν Βουβρῶνων καὶ τῆς ἀνακήρυξεως τῶν δικαιωμάτων των ἐπὶ τῆς κατασχεθείσης περιουσίας του, ἔστειλε τὸ ταμεῖο βεθείας λογογράφων δύο δωρεῆς: τὴ μιά ἀπὸ εἴκοσι καὶ τὴν ἄλλη ἀπὸ τριάντα λίρες.

Ἐπιτοίχιος, προσέθει ἡ ἴδια ἐφημερίδα ὅτι εἰρηλὴς ὑποῖμος διὰ τῆς πράξεως του ταῖτης ἀποδεικνύει καὶ ἡ ἐγνημοσύνη του δὲν ἐλιποθύνησε μίαν μακρὰν ἡλικίαν τῆς ὁποῖαν εἶχε προσφέρει εἰς αὐτὸν τὸ ταμεῖο βεθείας λογογράφων. Ἄρα, ἡ ἐπιτοίχιος τῆς ὁργανώσεως ἀναδραψάσα τὰ παλαιὰ ἀρχειὰ τῆς, ἀνεκάλυπεν ὅτι ἄλλοτε εἰς στιγμὰς οικονομικῶν ἀνάγκων του, τὸν συνέδραμε δοορ γήνατο.

Ἡ λεπτομέρεια αὕτη τῆς ἰδιοκτητικῆς ζωῆς τοῦ Σατωβριάνδου τώρα τελευταῖα μονάχα εἶνε γνωστὴ στὴ δημοσιότητα.

Τὰ μακρὰ καλλιὰ τῶν ἀνδρῶν

Κατὰ τῶν ἀνωτάτους χρόνων τῆς ἱστορίας, οἱ Πέρσαι καὶ οἱ Ἕλληνες εἶχαν μακρὰ μαλλιὰ, τὰ ὁποῖα ἐξοβαν μονάχη εἰς ἐνδειχθὲν πένθος. Ὅταν οἱ Ἀργεῖοι νικήθησαν ἀπ' τοὺς Λακεδαιμόνιους, θυσίασαν τὴν μακρὰν κόμη τους κ' ἔκαναν ὄρκο νὰ μὴν τὴν ἐναφήσουν νὰ μεγαλώσῃ ἂν δὲν ἀποπλύνουν προηγούμενως τ' ὄνειδος τῆς ἠττας. Οἱ ἔφροι τῶν ἀρχαίων Ἀθηῶν ἐξοβαν τὰ μαλλιά τους καὶ τὰ ἀπέθεταν στὸς βωμοὺς τῶν θεῶν, φαίνεται ὅμως πὸς τὴ θυσία αὕτη τὴν ἐκαναν μάλλον γιὰ λόγους καθαρῶς καλιαθητικῶς. Οἱ Γαλάται εἶχαν ὅλοι μακρὰ μαλλιὰ. Οἱ Ρωμαῖοι, μόλις τοὺς καθυπέταξαν τοὺς ὑπεβάλαν νὰ τὰ κόψουν, ἐπειθὴ θεώρησαν τὴν μακρὰν κόμη ὡς σημεῖο... ἀνεξαρτησίας! Ὅταν ὅμως οἱ Γαλάται ἐπανεκτίησαν τὴν ἐλευθερία τους, ἀφῆσαν καὶ πάλι τὰ μαλλιά τους νὰ μεγαλώσουν καί γιὰ νὰ ἐκδικηθοῦν ἐπληρώσαν τοὺς ρωμαίους σκλάβους των μὲ τὸ ἴδιο νόημα: τὸς διέταξαν δηλαδὴ νὰ κάνουν τὰ κεφάλια τους, μὲ τὴ σειρά τους κ' αὐτοῖ, γυαλιστερὰ σάν ἀγάδι!...

Ἀργότερα, μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου, τὰ μικρὰ μαλλιά ἐγῆναν ἀπολειπτικὸν προνόμιον τῶν ἐυγενῶν. Τὸ κῆφιμον αὐτῶν ἐπέειχε θεῖον ἐσχάτης ποιηθῆ. Κατὰ τοὺς μαῦρους χρόνους τῆς μεσαιωνικῆς δουλείας, οἱ σκλάβοι καὶ οἱ δουλοπάροικοι εἶχαν ἐζητήσει πολλές φορές νὰ τοὺς παραχωρηθῆ τὸ προνόμιον νὰ μπερνοῦν κ' αὐτοὶ νὰ ἀφῆνον μακρὰ μαλλιά. Μά ἡ αἰτίρη αὕτη ἔγῆνε, τέλος, δεχτὴ μονάχα ἀπὸ τὸν 13 αἰῶνα.

Κάποτε ὁ Πηργαλιότος ὁ Ἀ΄ ἔγῆρασε τὸ κεφάλι του γιὰ νὰ περιποιηθῆ μὴ πlying πὸς εἶχε σ' αὐτὸ καὶ ἀπὸ τότε καθιερώθηκε νέα μόδα. Ξυρισμένο κεφάλι καί μακρὰ γενειάδα. Ἡ μόδα τῶν μακρῶν μαλλίων ἐξακολούθησε μέχρι τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ'. Καὶ ἀπὸ τότε πιά ἀρχισε σιγά-σιγά νὰ καταργεῖται...

